

Kainuun ELY –keskus

Vuoden 2026 alusta olemme Pohjois-Suomen elinvoimakeskus.

Nimi muuttuu, mutta ❤️ pysyy samana.

Paikallisena elinvoimakeskuksena me tunnemme Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun: ihmiset, yritykset ja tarpeet.

Jatkamme ELY-keskustemme monipuolisia tehtäviä edistääksemme alueen elinvoimaa ja hyvinvointia tulevaisuudessakin.

Sähköpostin tunniste muuttuu
elinvoimakeskus.fi –päätteiseksi.

Valtion aluehallinto uudistuu 1.1.2026

Maatilan omistajanvaihdos –päivä

EU:n maaseuturahoituksen CAP 2023-2027 kausi

**Laki maatalouden rakennetuista 1476/2007,
rakennetukiasetus 265/2023 ja
kohdentamisasetus 266/2023.**

Kajaani 9.12.2025

Kainuun ELY-keskus
Yritysasiantuntija Eeva Heikkinen

Maatilojen neuvontapalvelut Neuvo auttaa ja tarjoaa maataloille edullisia asiantuntijapalveluita

- Kenelle tarkoitettu :
 - Viljelijä, joka harjoittaa maataloutta (koolla ja tuotantosuunnalla ei vaikutusta)
 - Rekisteröity yhdistys tai vesilain mukainen yhteisö, joka on tekemässä ympäristösopimusta.
- Voi saada EU-maaseuturahastosta rahoitettavaa neuvontaa 10.000 euron edestä vuosina 2023–27.
- EU -maaseuturahasto korvaa neuvontakäynnin hinnasta 75 euroa/tunti + matkakulut.
- Jos neuvonta maksaa enemmän, neuvoja sopii hinnasta viljelijän kanssa.
- Viljelijä maksaa neuvonnasta mahdollisen 75 euroa/tunti ylittävän osuuden ja arvonlisäveron osuuden.
- Neuvoja hakee kustannuksiin tuen suoraan ELY-keskuksesta tilan kiintiöstä.
- Neuvo -neuvoja on Ruokaviraston hyväksymässä ja ylläpitämässä [neuvojarekisterissä](#). Neuvontaa antavat muun muassa ProAgriat, yksityiset neuvojat ja terveydenhuoltoa tekevät eläinlääkärit.

Neuvontaa voi saada esim. seuraaviin asioihin:

1. Suunnitelmissa maatalouden aloittaminen, omistajuudenvaihdos, investointi, yhtiöittäminen ja pitäisi saada neuvontaa ja laskelmia.
2. Pitäisi miettiä taloutta, maksuvalmiutta, tunnuslukuja ja tehdä budjetti ja laskelmia.
3. Maatilayrityksen johtaminen ja strategian laadinta kiinnostaa.
4. Tukiehtojen ymmärtämisessä haasteita ja valvonta jännittää.
5. Olisi tarvetta maan rakenteen parantamiseen ja ruokinnan tehostamiseen.
6. Suunnitelmissa energiatehokkuuden parantaminen.
7. Eläinten hyvinvoinnin ja työympäristön parantamiseen pitäisi saada lisää näkemystä.
8. Luonnon monimuotoisuus ja luomu kiinnostaa.
9. Työntekijän velvollisuudet askarruttavat.
10. Ilmaston muutoksen hillintä kiinnostaa.
11. Tuotannonsuunnan muutos tai maatalouden lopettaminen mietinnässä.
12. Oma jaksaminen ja hyvinvointi huolestuttavat.

Lisää Ruokaviraston sivulla: [Neuvontaosioiden sisältö](#).

Neuvontaa annetaan maatilan tarpeet huomioiden.

Neuvonta on tarkoitettu kaikille viljelijöille. Joilla on tilatunnus, tilan koosta ja tuotantosuunnasta riippumatta!

Asiantuntijapalveluiden käytössä ei kannata aikailla.

Kaikkea ei tarvitse selvittää itse. Säästää aikaa, kun kysyy asiantuntijalta.

Neuvontapalvelut käynnistyi vuonna 2015.

Kainuussa neuvontapalveluita on käyttänyt yli 70 % tiloista. Osa tiloista ei ole vielä käyttänyt neuvontapalveluita ollenkaan! Yleisimmät neuvonnanaiheet:

- Tuotantoel. terveydenhuoltosuunnitelmat
- Viljelysuunnitelmat
- Liiketoimintaosaaminen ja kilpailukyvyn parantaminen

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Maatalouden rahoitus

Nuoren viljelijän aloitustuki

Kajaani 9.12.2025

Kainuun ELY-keskus
Yritysasiantuntija Eeva Heikkinen

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseutu.fi

Euroopan unionin
rahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

Nuoren viljelijän aloitustuki

- Tukijaksot vuosittain ovat: 16.1.-15.3., 16.3.-15.8., 16.8.-15.10., **16.10.-15.1.** Samat hakuajat investointituilla ja nuoren viljelijän aloitustuella. Hakea voi jatkuvasti.
- Hakemus jätetään liitteineen. Voidaan myöntää lyhyt täydennysaika (2-3 vk).
- Haku vain sähköisesti Hyrrä –järjestelmän kautta. Tarkista, että tiedot oikein YTJ:ssä, DVV:ssä ja valtuudet www.suomi.fi.
- Nuoren viljelijän aloitustuki haetaan henkilötunnuksilla. Oy hakee y-tunnuksella.

Yleistä:

- Maataloudella tarkoitetaan peltoviljelyä, kotieläintaloutta, kasvihuone, puutarha- ja taimitarhaviljelyä, turkistarhausta, porotaloutta, mehiläistaloutta, ammattimaista metsästystä, marjastusta tai sienestystä taikka muuta maataloudeksi luettavaa EU:n sopimuksen liitteen tuotantotoimintaa.
- Maatila käsittää kaikkia viljelijän johtamia, saman jäsenvaltion alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä.
- Pitää täytyä jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset. Tuotanto-olosuhteet: ympäristö-, eläinten hyvinvointi- ja hygieniä -asiat kunnossa.
- Hakija voi olla luonnollinen henkilö(-t) tai yhteisö esim. Oy. Hakija se, joka harjoittaa maataloutta.
- Pysyvyysvaatimus 5 v avustuksen maksusta ja lainan nostosta.
- Vuokrasopimukset talouslaskelmien laskelmakauden ajan.

Nuoren viljelijän aloitustuki tilanpidon aloitukseen:

- Aloitustuesta saa apua, kun aloittaa viljelijänä ensimmäistä kertaa.
- Tuki helpottaa elinkeinon siirtymistä sukupolvelta ja yrittäjältä toiselle.
- Tuen haku alle 24 kk:n kuluessa tilanpidon aloittamisesta. Aloitushetkeksi katsotaan se, kun olet ryhtynyt **päävastuullisena* harjoittamaan maataloutta**. Saat tilan luovutuskirjan tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella. Tilanpito katsotaan aloitetuksi, kun yrittäjätulo on liiketoimintasuunnitelman mukaan **vähintään 12.000 euroa**.
 - Mty tekee yhtymäsopimuksen*
 - Määräysvalta yhteisössä tuen edellytykset täyttävällä (-villä)*
- Hakemuksen vireille tullessa pitää olla alle 41 -vuotias.
- Tilan hankinta esim. kaupalla, vuokraamalla, lahjana, perinnönjaossa, suvulta ja vieraalta.
- Voidaan myöntää useammallekin henkilölle (yhtymä), jos tuen edellytykset kaikilla täyttyvät. Puolisoille myönnetään yksi tuki ja edellytykset tarvitsee täyttyä yhden kerran.
- Aloitustuki koostuu avustuksesta, korkotukilainaan liittyvästä korkotuesta, varainsiirtoverovapaudesta (3 %) ja valtiontakauksesta tilakauppaan liittyviin lainoihin. Korkotukilaina pankkilainaa, johon myönnetään korkotuki. Pitää olla luottolupaus.

Tuen määrä

Yrittäjätulon määrä vähintään	Avustuksen määrä korkeintaan	Korkotuen ja varainsiirtovapauden määrä korkeintaan	Korkotukilainan määrä*
22 000 €	40 000 €	40 000 €, josta korkotuen määrä enintään 35 000 €	enintään 250 000 €

- Korkotukilaina kork. 80 % tilan ja hankittavan irtaimen kokonaismäärästä (*).
- Maatalouden yrittäjätulo (tuloista vähennetään muuttuvat ja kiinteät kulut, velkojen korot ja poistot) pitää liiketoimintasuunnitelman perusteella saavuttaa viimeistään tuen myöntämisestä neljäntenä vuotena.
- Realistinen liiketoiminta- ja taloussuunnitelma. Sitoutuu sitä noudattamaan. Tähän kannattaa panostaa!

- Lainoituskelpoinen kauppahinnanosa voi koostua maatilasta tai maatilan osasta, tasinko, lunastusosa. Se voi olla peltoja, salaojia, metsää, tuotantorakennuksia, asuinrakennus. Maatalouden tuotantokoneita ja –eläimiä voi olla kaupan yhteydessä hankittavat ja vuoden sisällä tukipäätöksestä hankittavat.
 - Esim. vuokrattavat lomamökit ja metsäkoneet eivät ole tukikelpoisia.
- Valtiontakaus enintään 800.000 euroa, enintään 30 % lainoituskelpoisista kokonaiskustannuksista, enintään 80 % lainasta, korkotuki- sekä pankkilainaan, myönnetään täytetakauksena, vastavakuus. Ei saa liittyä riskiä.
 - Hakijan tulee pyytää lainatarjous useammalta (vähintään kolmelta) pankilta. Toimittaa tarjoukset hakemuksen yhteydessä. Voi pyytää samaan pankkiryhmään kuuluvalta pankilta, mutta ei saman pankin eri konttoreista.
- Luopujilta siirtyvän lainan kohteen kauppahinnan osaan ei enää uutta lainaa.
- Lainassa korkotuki enintään 3 %. Viljelijä maksaa vähintään 1 % vuotuista korkoa. Laina-aika enintään 25 v.

Liiketoimintasuunnitelma: sisältää tekstiosion ja talouslaskelmat

- Liitä hakemukseesi liiketoimintasuunnitelma, jolla osoitat, että maatilasi on kannattava ja täyttää tuen edellytykset.
Liiketoimintasuunnitelma sisältää seuraavat selvitykset:
- tuen hakija.
- maatilan lähtökohdat.
- maatilan kehittäminen ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi
- tulos- ja taselaskelmat.
- tilaa koskevat kannattavuus-, maksuvalmius- ja vakavaraisuuslaskelmat.
- maatilan hallintaa koskevat tiedot.
- lisäksi on investointisuunnitelma, lainat, koneluettelot.
- selvitystä rahoituksen valintaperusteisiin.

- **Ammattitaitovaatimus:** tarkoituksenmukainen vähintään toisen asteen luonnonvaralan tai muu vastaava koulutus tai kolmen vuoden kokemus maataloudesta sekä yritystoiminnan harjoittamisen kannalta tarkoituksenmukainen vähintään 20 opintoviikon / 30 opinto- tai osaamispisteen koulutus. Koulutukseen pitää sisältyä 10 opintoviikon / 15 opinto- tai osaamispisteen verran taloudellista koulutusta.
- Tämä on rahoituksen näkökulmasta vähimmäisvaatimus.
- Riittävä ammattitaito tulee saavuttaa viimeistään 36 kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä.

Aloitustuen maksu

- Tilanpidon aloituksen jälkeen: lopullinen saantokirja ja maksukuitti, jos omistus-/hallintaoikeus siirtyy maksettaessa eikä saantokirjan allekirjoitushetkellä.
- Lopullinen saantokirja tarkistetaan, aiheuttaako muutoksen tukipäätökseen.
- Avustus maksetaan **hakemuksesta** kahdessa samansuuruisessa erässä.
- Toisen erän maksun edellytyksenä liiketoimintasuunnitelman toteuttaminen, selvitys kehittämistoimenpiteiden suorittamisesta.
- Toinen erä haettava 3 v kuluessa tukipäätöksestä.
- Korkotukilainaan haetaan nostolupa. Korkeintaan kaksi kertaa.
- ELY antaa varainsiirtoverovapaustodistus tilanpidon aloituksen jälkeen.
- Tukipäätös kannattaa lukea tarkkaan.

**Maatalouden jatkuvuus
ja kotimaisen
ruuantuotannon
turvaaminen tarvitsee
nuoria yrittäjiä
maatalouteen!**

Maatilojen investointituet:

- Maatalouden investointituet ovat tehokas työkalu suunnitellessa maatilan tulevaisuutta.
- Hakemuksen vireille tullessa 18 –vuotias.
- Investointihanketta **ei saa aloittaa ennen hakemuksen vireilletuloa**. Ennen tukipäätöstä aloitus omalla riskillä.

1. Maatilojen kilpailukyvyn kehittämisen ja tilojen nykyaikaistamisen investoinnit:

- Lypsykarjatalous, lihakarjatalous, emolehmätuotanto, sikatalous, lihasiipikarjatalous, lammas- ja vuohitalous, hevostalous (kasvatus), kasvihuonetuotanto, kuivaamo:

Rakentamisinvestointi: uudisrakentaminen, laajennus, peruskorjaus ja samassa yhteydessä välttämättömät lantala, varasto, jaloittelutarha, välttämättömät koneet ja laitteet rahoitetaan samalla tukitasolla.

Parsinavetoiden rakentamisinvestointiin voidaan tuki myöntää vain peruskorjaukseen ja navetan pinta-ala ei voi laajeta.

Varastoja, lantaloita, jaloittelutarhoja tuetaan myös erikseen eri tukitasolla.

- **Mehiläistalouden** rakentamis- kone ja laiteinvestoinnit.
- **Maataloustuotteiden** myyntikunnostus esim. pesu- ja pussituslinjasto.
- Tuki voi olla avustusta enintään 25–35 %, korkotukilainaa 50 %, johon korkotuki 5 % ja
16 valtiontakaus lainoihin.

- Avustuksen enimmäismäärää voidaan korottaa 10 %, jos hakemuksen vireille tullessa hakijan tilanpidon aloittamisesta on kulunut enintään 7 vuotta ja hakija on alle 41-vuotias.
- **Työympäristöä ja tuotantohygieniaa edistäviin rakentamis- kone- ja laiteinvestointeihin** tuki voi on 25 % avustusta. Näitä investointeja on esimerkiksi rehunjakolaite, käsittelyhäkki, puhdistusrobotti ja **tuotantohygieniaa** edistävänä esim. tuotantopihan asfaltointi.
- Liiketoiminta- ja taloussuunnitelma, ammattitaitovaatimus. Jos tuotantosuunta ei muutu, niin riittää työkokemus.
- Maatalouden yrittäjätulo vähintään 25.000 euroa viimeistään 5. vuotena tukipäätöksestä.

2. Ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistävät investoinnit:

- Edistää ympäristöystävällisemmän tuotantotavan ja teknologian käyttöön ottoa.
- Tavoitteina myönteinen vaikutus maan kasvukuntoon, vesitalouteen, kasvinsuojeluaineiden käytön turvallisuuteen, ravinteiden hyötykäyttöön ja kierrätykseen, lannan tehokkaaseen käsittelyyn, kasvihuonekaasujen vähentämiseen.
- Esim. salaojitus, lannan sijoitus- ja separointilaitteisto, lantalan kattaminen, etälantala, lannan letkusiirtolaitteisto, salaojitus, yhteisojitus.
- Tuki 40 % avustusta.
- Ei tueta tavanomaisia peltoviljely- ja sadonkorjuukoneita. Vaan esimerkiksi niihin asennettavat lisälaitteet ja uusi teknologia, jotka edistävät mainittuja tavoitteita.

3. Maatilan energiainvestoinnit:

- Energiantuotantoon, energian säästöön tai energiatehokkuuden parantamiseen liittyviin investointeihin.

- Uusiutuvaa energiaa (jäte, vesi, ilma, maaperä, aurinko, biomassa tai muuta) ja energia käytetään maatalouden tuotantotoiminnassa.
- Esim. led-valot, aurinkopaneelit, maalämpökeskus, biokaasulaitos, lämmöntalteenottojärjestelmä, säätöautomaattikka valaistuksessa ja ilmastoinnissa, viilennys- ja kosteudenpoistolaitteet ilmastonin vähentämiseksi, traktori muutetaan biokaasukäyttöiseksi.
- Tuki 40 % avustusta. Biokaasulaitos 50 %.

4. Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit:

- Eläinten hyvinvointia edistävään rakentamis- ja kone- ja laiteinvestointi.
- Parantaa jo olemassa olevaa tuotantorakennusta eikä lisää tuotantokapasiteettia.
- Esim. erillinen jaloittelutarha, sairas- ja poikimakarsinoiden parantamista, parsipedit, ilmanvaihdon parantamista, **bioturvallisuutena** esim. käsien ja saappaiden pesupaikat, verkotukset ja lintupiikit.
- Tuki 40 % avustusta.

*) nuoren korotus

<i>Tukikohde</i>	<i>Korkotukilainan määrä hyväksyttävistä kustannuksista, prosenttia</i>	<i>Korkotuen määrä hyväksyttävistä kustannuksista, prosenttia</i>	<i>Avustuksen määrä hyväksyttävistä kustannuksista, prosenttia</i>	<i>Korotus</i>
Lypsy- ja nautakarjatalous (4 §)	50	5	35	*)
Sikatalous (5 §)	50	5	35	*)
Lihasiipikarjatalous (6 §)	50	5	35	*)
Lammas- ja vuohitalous (7 §)	50	5	35	*)
Hevostalous (8 §)	50	5	35	*)
Mehiläistalous (9 §)	50	5	25	*)
Kasvihuonetuotanto (10 §)	50	5	25	*)
Kuivaamo (11 §)	50	5	25	*)
Varasto (12 §)	50	5	25	*)
Myyntikunnostus (13 §)	50	5	25	*)
Työympäristöä ja tuotantohygieniaa edistävät investoinnit (14 §)			25	
Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit (15 §)			40	
Maatilojen energiainvestoinnit (16 §)			40	
Biokaasulaitos 50 %			50	
Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit (17 §)			40	

Investointituen maksatus

- Toimenpiteen toteutusaika 2 vuotta. Hakemuksesta voidaan pidentää toteutusaikaa 2 kertaa enintään 1 vuosi kerrallaan
 - edellytyksenä hankkeen aloittaminen 2 vuoden kuluessa, perusteltu syy pidentämiselle.
- Avustuksen ja korkotukilainan 1. erän maksamista/nostolupaa on haettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä tai pidennetyn ajan puitteissa.
- Viimeinen erä vähintään 20 % tukikelpoisista kustannuksista.
- Tukipäätös kannattaa lukea tarkkaan.

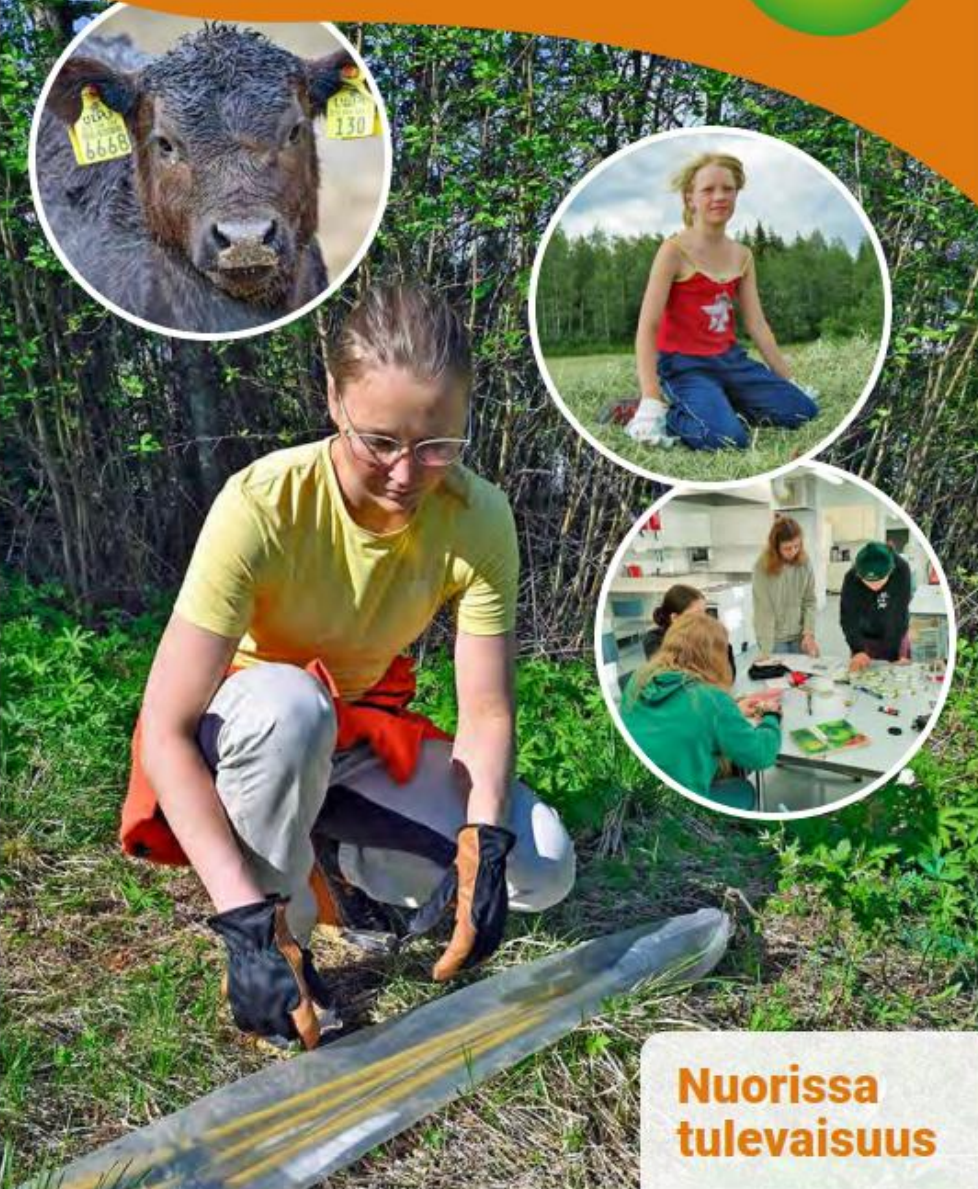
Kainuun ELY-keskuksen tavoitteena on, että nykyinen maataloustuotannon määrä säilyy ennallaan.

Investoiminen muun muassa eläinten hyvinvointiin, työympäristön parantamiseen, ovat hyviä ylläpitoinvestointeja.

Uudisrakennus- ja laajennusinvestoinnit kehittävät tuotantotoimintaa.

Vekhari

**Nuorissa
tulevaisuus**

- Uunituore **Vekkari 2025** jaetaan kotitalouksien postilaatikoihin **ke 10.12.2025** Kainuun ja Vaalan alueella. Minne jakelu ei yllä, niin lehdet tulevat jakoon myös paikallisiin kauppoihin.
- Lehdessä kerrotaan, mihin EU:n maaseuturahoitusta on käytetty. Tavoitteena on myös innostaa tulevia hankehakijoita kertomalla esimerkkejä rahoitusta saaneista hankkeista.
- Lehden suunnittelu on Kainuun ELY –keskuksen, Leader -ryhmien ja kuntien maaseutuhallintojen yhteistyötä.
- Olenpa jopa minäkin raapustanut jutun lehteen. Hyvää joululukemista.

Lisätietoja:

1.1.2026 @elinvoimakeskus.fi

Nuoren viljelijän aloitustuesta ja maatilojen investointituesta:

Yritysasiantuntija Eeva Heikkinen, p. 0295 023 539, eeva.heikkinen@ely-keskus.fi

Rakentamisasiantuntijat:

Anna Rissanen p. 0295 038 110, anna.rissanen@ely-keskus.fi

Satu Petäjä, p. 0295 038 445, satu.petaja@ely-keskus.fi

Maksatusasiantuntijat:

Paavo Niemelä, p. 0295 023 613, paavo.niemela@ely-keskus.fi

Mira Kauhanen, p. 0295 023 043, mira.kauhanen@ely-keskus.fi

Ruokavirasto: (<https://www.ruokavirasto.fi/>)

[Nuoren viljelijän aloitustuki](#)

[Maatilojen investointituet](#)

**Oli kysyttävää vähän tai enemmän,
yhteydessä meihin kannattaa olla mahdollisimman matalalla kynnyksellä!**

Hyvää Joulunodotusta!

Valokuvat:

©maaseutuverkosto ja
Eeva Heikkinen

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseutu.fi

